

*Електронний журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток» включено до переліку наукових фахових видань України з державного управління (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 1643 від 28.12.2019).
Спеціальність – 281.
Державне управління: удосконалення та розвиток. 2026. № 2.
ISSN 2307-2156*

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2026.2.2>

УДК 351.82:[316.774:34]

А. П. Лелеченко,

д. держ. упр., професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування,

Державний університет "Київський авіаційний інститут"

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0850-3724>

Т. М. Дерун,

к. держ. упр., доцент,

доцент кафедри регіональної політики, Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9089-2206>

**ІНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОГО
РЕГУЛЮВАННЯ МЕДІА-СФЕРИ В КОНТЕКСТІ ВЗАЄМОДІЇ
ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ ТА ЗМІ**

A. Lelechenko,

*Doctor of Science in Public Administration, Professor, Professor of the Department
of Public Management and Administration,
The State University «Kyiv Aviation Institute»*

T. Derun,

*PhD in Public Administration, Associate Professor, Associate Professor of the
Department of Regional Policy,
Educational and Scientific Institute of Public Administration and Civil Service of
the Taras Shevchenko National University of Kyiv*

**INSTITUTIONAL AND LEGAL MECHANISM OF STATE REGULATION
OF THE MEDIA SPHERE IN THE CONTEXT OF INTERACTION
BETWEEN PUBLIC AUTHORITIES AND MASS MEDIA**

У статті проаналізовано інституційно-правовий механізм державного регулювання медіа-сфери України крізь призму взаємодії органів публічної влади та засобів масової інформації. Досліджено перехід від фрагментованого законодавства до комплексної моделі регулювання, закріпленої Законом України «Про медіа». Визначено роль Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення як центрального незалежного регулятора, що здійснює ліцензування, нагляд та застосування санкцій (адміністративних та цифрових) на засадах пропорційності. Досліджено природу спільного регулювання як інноваційної форми взаємодії між державою, медіа-суб'єктами та інструменту залучення медіаспільноти до вироблення професійних стандартів, що дозволяє збалансувати державний контроль та редакційну автономію. Обґрунтовано допоміжну роль органів місцевого самоврядування у медіапроцесах. Доведено, що їхній вплив обмежений процедурними рамками оприлюднення регуляторних актів та інформування територіальних громад, що унеможливорює тиск на локальні ЗМІ та втручання в редакційну діяльність. Окреслено нормативні бар'єри

проти цензури, що включають чітку регламентацію процедур перевірок, прозорість ухвалення рішень регулятором та пріоритет редакційної незалежності у виборі тем і форматів подачі інформації. Обґрунтовано інституційно-правовий механізм за трьома векторами: суб'єктивним складом, інструментарієм та межами впливу. Продемонстровано розподіл компетенцій між центральним рівнем державного регулювання, місцевим самоврядуванням та медіа-суб'єктами, підкреслюючи, що кожен рівень має специфічні правові важелі, які супроводжуються гарантіями імунітету медіа від зовнішнього втручання в редакційні процеси. Доведено, що ефективність медіа-регулювання в Україні залежить від узгодженості дій суб'єктів регулятивних процесів та спроможності правової системи забезпечити баланс між інформаційною безпекою і свободою слова.

The article analyzes the institutional and legal mechanism of state regulation of the Ukrainian media sphere through the prism of interaction between public authorities and the mass media. The study examines the transition from fragmented legislation to a comprehensive regulatory model established by the Law of Ukraine "On Media." It defines the role of the National Council of Television and Radio Broadcasting of Ukraine as a central independent regulator that performs licensing, supervision, and the application of sanctions (both administrative and digital) based on the principle of proportionality. The research explores the nature of co-regulation as an innovative form of interaction between the state and media entities and as a tool for involving the media community in developing professional standards, which balances state control with editorial autonomy. The auxiliary role of local self-government bodies in media processes is substantiated. It is proved that their influence is limited to the procedural framework of publishing regulatory acts and informing local communities, which prevents pressure on local media and interference in editorial activities. The study outlines regulatory barriers against censorship, including clear regulations on inspection procedures, transparency in decision-making by the regulator, and the

priority of editorial independence in choosing topics and information formats. The institutional and legal mechanism is justified across three vectors: subject composition, instruments, and limits of influence. The distribution of competencies between the central level of state regulation, local self-government, and media entities is demonstrated, emphasizing that each level possesses specific legal levers accompanied by guarantees of media immunity from external interference in editorial processes. It is established that the effectiveness of media regulation in Ukraine depends on the consistency of actions among the subjects of regulatory processes and the ability of the legal system to ensure a balance between information security and freedom of speech.

Ключові слова: державне регулювання, медіа-сфера, органи публічної влади, органи місцевого самоврядування, взаємодія органів публічної влади та ЗМІ, спільне регулювання (co-regulation), редакційна незалежність, свобода слова, протидія дезінформації.

Keywords: state regulation, media sphere, public authorities, local self-government bodies, interaction between public authorities and mass media, co-regulation, editorial independence, freedom of speech, countering disinformation.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Медіа-сфера посідає особливе місце у системі публічного управління, оскільки виступає одночасно каналом суспільної комунікації, інструментом формування громадської думки та середовищем реалізації конституційного права на свободу слова. У сучасних умовах розвитку інформаційного суспільства взаємодія органів публічної влади та засобів масової інформації виходить за межі суто інформаційного обміну і набуває ознак складного інституційного процесу, врегульованого сукупністю правових норм, організаційних процедур та регуляторних практик. Проблема державного регулювання медіа традиційно розглядається крізь призму забезпечення свободи слова та

недопущення надмірного втручання держави у діяльність засобів масової інформації. Водночас у наукових дослідженнях недостатньо уваги приділяється аналізу інституційного-правового забезпечення цього регулювання, зокрема розподілу повноважень між органами публічної влади різних рівнів, ролі незалежних регуляторних органів та механізмів їх координації між собою і з медіа-сектором.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання інституційно-правового забезпечення медіа-сфери перебувають у центрі уваги як національних дослідників, так і міжнародних експертних інституцій. Теоретичне підґрунтя дослідження медіа-сфери сформовано у працях низки науковців. Зокрема, О. Карапетян (2025) аналізує специфіку свободи слова в цифрову епоху та межі спільного регулювання в українському контексті [7]. Проблематика трансформації регуляторних підходів ЄС та впливу технологічних лобі на формування правил протидії дезінформації висвітлена у роботі А. Оларта та Л. Гарсії (2025) [6]. Роль муніципальної влади у забезпеченні інтересів громад через інформаційні інструменти в умовах воєнного стану досліджують О. Ярема та Н. Лепіш (2025) [11], Т. Костецька (2024) обґрунтовує значення інформаційно-комунікаційних чинників для посилення прозорості та відкритості місцевого самоврядування [12].

Ці та інші дослідження вказують на динамічний характер трансформації медіапростору, де класичні методи державного контролю поступово поступаються місцем гнучким інструментам взаємодії. Аналіз джерел свідчить, що інституційно-правовий механізм державного регулювання медіа-сфери в контексті взаємодії органів публічної влади та ЗМІ потребує глибокого вивчення не лише як системи стримувань і противаг, а як багаторівневої структури, що інтегрує повноваження центральних органів, компетенції місцевого самоврядування та професійну автономію медіа-суб'єктів. Саме такий підхід дозволяє розв'язати наявні інституційно-правові дисбаланси та забезпечити стабільність інформаційного середовища в умовах сучасних викликів.

Формулювання цілей статті (постановка завдання) – обґрунтування структури та функціональних особливостей інституційно-правового механізму державного регулювання медіа-сфери України в контексті взаємодії органів публічної влади та ЗМІ.

Виклад основного матеріалу дослідження. У системі державного регулювання медіа-сфери простежуються інституційно-правові дисбаланси, що виникають у процесі взаємодії органів публічної влади та засобів масової інформації. Держава реалізує регуляторну функцію через сукупність нормативно-правових інструментів, механізми ліцензування, встановлення стандартів діяльності та відповідальності у сфері медіа, водночас засоби масової інформації функціонують на засадах редакційної незалежності, професійної автономії та саморегулювання. Невизначеність меж державного впливу в цій сфері ускладнює взаємовідносини влади і ЗМІ, селективного застосування правових норм або їх формального виконання, що негативно позначається на стабільності та передбачуваності регуляторної практики. Зазначені процеси відбуваються на тлі трансформації інституційної структури публічного управління, зміни ролі держави у формуванні та реалізації інформаційної політики, а також зростання вимог до прозорості і підзвітності органів влади. За таких умов ефективність державного регулювання медіа-сфери значною мірою визначається чіткістю інституційного забезпечення, правового розмежування повноважень суб'єктів публічної влади, узгодженістю їх дій та здатністю забезпечити баланс між публічними інтересами і свободою діяльності засобів масової інформації.

Інституційний механізм державного регулювання медіа-сфери в Україні формується як багаторівнева система, що поєднує публічні інститути, норми матеріального і процедурного права, а також механізми взаємодії з суб'єктами медіа-ринку. Його призначення полягає у забезпеченні балансу між реалізацією свободи слова та захистом публічних інтересів, що у сфері медіа проявляється через вимоги до прозорості діяльності, дотримання

стандартів контенту, відповідальності та недопущення зловживань інформаційною владою. У цьому контексті ключову роль відіграє інституційна архітектура регулювання, яка визначає розподіл повноважень між органами публічної влади, характер їх взаємодії між собою та із засобами масової інформації.

Нормативною основою сучасної моделі регулювання медіа в Україні є ухвалений у грудні 2022 року Закон України «Про медіа», який вперше комплексно врегулював відносини у сфері друкованих, аудіовізуальних, аудіальних та онлайн-медіа, а також медіа-платформ спільного доступу [1]. Закон закріплює принципи державного регулювання медіа-сфери, визначає систему суб'єктів регулювання та встановлює єдині підходи до ліцензування, реєстрації, нагляду і відповідальності у сфері медіа. Його ухвалення стало відповіддю на тривалу фрагментацію законодавства, коли регулювання здійснювалося на підставі кількох спеціальних законів, що не враховували розвиток цифрових медіа і створювали правову невизначеність для учасників медіа-ринку.

Центральним інституційним елементом цієї системи закон визначає Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення, яка наділяється повноваженнями незалежного регулятора у сфері медіа. Закон «Про медіа» [1] деталізує її компетенцію, зокрема щодо ліцензування та реєстрації медіа, здійснення нагляду за дотриманням законодавства, застосування санкцій і реалізації механізмів реагування на порушення, у тому числі в цифровому середовищі. Важливо, що регулятор має діяти на засадах пропорційності, прозорості та недискримінації, а його рішення повинні бути мотивованими і доступними для оскарження, що формує інституційні гарантії від зловживання регуляторними повноваженнями.

Водночас експертні оцінки Ради Європи, надані у Висновку Директорату з прав людини та верховенства права [2] щодо Закону України «Про медіа», звертають увагу на складність перехідного етапу від фрагментованої системи регулювання до єдиного правового поля. У

документі підкреслюється, що до прийняття закону регулювання медіа ґрунтувалося на численних нормативних джерелах, які часто не були узгоджені між собою, що ускладнювало правозастосування та взаємодію між органами публічної влади та медіа-сектором. Експерти Ради Європи наголошують, що уніфікація законодавства є необхідною умовою підвищення передбачуваності регулювання, але її ефективність залежить від практики реалізації закладених норм та реального забезпечення незалежності регулятора.

Подальший розвиток інституційного механізму регулювання медіа в Україні відбувається у тісній взаємодії з проєктами Ради Європи, зокрема в межах ініціативи «Захист свободи слова та свободи ЗМІ в Україні» (Safeguarding Freedom of Expression and Freedom of Media in Ukraine) [3]. Юридичні висновки, підготовлені у межах цього проєкту, акцентують увагу на необхідності збереження балансу між посиленням регуляторних інструментів держави та дотриманням стандартів свободи вираження поглядів. У документах наголошується, що розширення повноважень регулятора у сфері цифрових медіа повинно супроводжуватися чіткими процедурними гарантіями, прозорими механізмами ухвалення рішень та можливістю ефективного судового контролю.

Важливою складовою сучасної інституційної архітектури регулювання медіа є механізми спільного регулювання (co-regulation), які поєднують державні регуляторні повноваження з ініціативами медіа-спільноти. Концепція спільного регулювання, розроблена ще на початку 2000-х років у документах Ради Європи [4], розглядається як альтернатива жорсткому державному втручанню та як інструмент залучення професійних спільнот до формування стандартів діяльності у медіа-сфері.

У сучасних умовах цифровізації медіа та зростання ролі онлайн-платформ наукові дослідження ЄС підкреслюють, що спільне регулювання стає одним із основних інструментів балансування між свободою слова, економічними інтересами медіа та вимогами публічної безпеки. Аналітичні

матеріали Центру досліджень медіа та журналістики (Media and Journalism Research Center) [5] демонструють, що в європейській практиці co-regulation дедалі частіше використовується як гнучкий механізм адаптації регуляторної політики до швидких технологічних змін.

Цю тенденцію поглиблює і критичний аналіз переходу від саморегулювання до спільного регулювання у політиці ЄС щодо протидії дезінформації, представлений у роботі А.Олеарта та Л.Гарсії (Alvaro Oleart and Luis Bouza García) [6]. Автори показують, що підхід co-regulation у цифровому середовищі стає полем взаємодії між державою, великими технологічними компаніями та медіа-індустрією, що, з одного боку, підвищує ефективність регулювання, а з іншого, створює ризики асиметричного впливу окремих акторів на формування правил діяльності.

У національному науковому дискурсі ці питання знаходять відображення, зокрема, у дослідженні О. Карапетяна [7], який аналізує законодавче забезпечення свободи слова в цифрову епоху та підкреслює, що запровадження механізмів спільного регулювання в Україні має супроводжуватися чітким нормативним визначенням меж участі держави та медіа-спільноти у формуванні стандартів контенту. Вчений наголошує, що без таких меж підхід co-regulation може перетворитися або на приховану форму державного контролю, або на декларативний інструмент без реального впливу на якість медіа-середовища.

Залучення органів місцевого самоврядування до процесів регулювання медіа-сфери в Україні має свою правову основу, проте її обсяг і характер значною мірою визначаються загальними правилами публічного управління, а не спеціальними медіа-нормами. Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» [8], місцеві ради та їх виконавчі органи реалізують повноваження місцевого значення, серед яких розробка та прийняття місцевих нормативних актів, управління майном і бюджетом територіальної громади, забезпечення доступу до інформації про діяльність органів влади (статті 49-50 Закону України «Про місцеве самоврядування в

Україні»). Однак ці повноваження не передбачають безпосереднього регулювання змісту медіа-контенту чи встановлення медіа-стандартів у загальнонаціональному масштабі, що відображає поділ повноважень між центральною владою і місцевим рівнем у сфері медіа-регулювання. Існуючі нормативні акти дають місцевим органам можливість організувати публічне оприлюднення регуляторних актів та інформації про свою діяльність через місцеві медіа, зокрема через офіційні друковані видання та веб-ресурси, що визначено законодавством про регуляторну політику і доступ до публічної інформації.

Зокрема, Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» [9] закріплює обов'язок органів місцевого самоврядування оприлюднювати проекти регуляторних актів, прийняті регуляторні акти та інформацію про результати їх відстеження (статті 9, 13). Закон передбачає, що таке оприлюднення може здійснюватися через офіційні друковані засоби масової інформації відповідних органів або в інший спосіб, що забезпечує доведення інформації до відома суб'єктів господарювання та громадськості, зокрема через офіційні вебсайти органів влади. У такий спосіб місцеві органи влади залучають медіа не як об'єкт регулювання, а як інструмент комунікації та публічного інформування, що відповідає логіці регуляторної політики, орієнтованої на прозорість і передбачуваність управлінських рішень.

Схожий підхід закріплений і в Законі України «Про доступ до публічної інформації» [10], який визначає обов'язок розпорядників інформації, зокрема органів місцевого самоврядування, забезпечувати систематичне та оперативне оприлюднення публічної інформації про свою діяльність (статті 5, 15). Закон встановлює перелік інформації, що підлягає обов'язковому оприлюдненню, включаючи нормативно-правові акти, рішення органів місцевого самоврядування, проекти рішень, інформацію про структуру, функції та фінансову діяльність. При цьому як канали оприлюднення визначаються офіційні вебресурси, інформаційні стенди, а також засоби

масової інформації, що фактично інтегрує медіа у систему публічної підзвітності влади, але не наділяє місцеві органи правом встановлювати вимоги до редакційної політики або змісту медіа-контенту. Це вказує на інституційно обмежену участь органів місцевого самоврядування у сфері медіа, яка здебільшого пов'язана з процедурою доведення інформації до громадськості, а не з регулюванням змісту чи стандартів медіа, що узгоджується з доктринальними підходами щодо меж компетенції місцевого самоврядування у публічному управлінні.

Дослідження О. Яреми та Н. Лепіш (2025) щодо ролі місцевого самоврядування у системі публічної влади акцентують [11], що основна сила місцевих органів влади полягає у реалізації інтересів територіальних громад та вирішенні питань місцевого значення, а не у здійсненні комплексного регулювання секторів, віднесених до загальнодержавної компетенції. Окремі праці (Т.Костецька, 2024) [12] підкреслюють потребу удосконалення інформаційно-комунікаційного середовища місцевого самоврядування як складової демократичного врядування, що включає оприлюднення і доступ громадян до інформації про діяльність місцевих органів, підтримання відкритості прийняття рішень та забезпечення діалогу з громадськістю. Також слід зазначити, що реформи, пов'язані з децентралізацією влади в Україні, які передбачали значне розширення повноважень органів місцевого самоврядування у соціально-економічних сферах, не включали розширення їх ролі у регулюванні професійних стандартів медіа.

Це свідчить, що навіть у процесі трансформації системи публічної влади питання медіа залишаються на рівні централізованого законодавчого регулювання, при цьому місцеві органи можуть виступати як канали комунікації, організатори громадських консультацій чи учасники консультаційних процесів, але не як основні регулятори змісту інформації.

Таким чином, узагальнення наукових і експертних джерел дає підстави стверджувати, що *інституційний механізм* державного регулювання медіа-сфери в Україні перебуває у стані поступової трансформації від

фрагментарної та нормативно розпорошеної системи до комплексної моделі, яка поєднує інструменти незалежного державного регулювання, спільного регулювання та окремі елементи саморегулювання. Визначальним чинником ефективності цієї моделі виступає не стільки формальне закріплення повноважень регуляторних суб'єктів, скільки якість інституційної взаємодії між органами публічної влади та медіа, узгодженість їхніх функцій і процедур, а також спроможність правової системи забезпечити реальний баланс між публічними інтересами, вимогами інформаційної безпеки та гарантіями свободи слова.

У цьому контексті участь органів місцевого самоврядування у регулюванні медіа-сфери має допоміжний і обмежений характер та зосереджується переважно на процедурах оприлюднення інформації, підтримці діяльності місцевих комунальних медіа й забезпеченні інформування територіальних громад. Відсутність у них повноважень щодо безпосереднього впливу на професійну діяльність медіа або формування загальнообов'язкових стандартів контенту зумовлює структурний вакуум на мезорівні регулювання. Саме це підсилює значення альтернативних інституційних рішень, зокрема механізмів спільного регулювання, які дозволяють частково компенсувати обмеженість місцевого регуляторного впливу шляхом залучення медіа-спільноти до вироблення правил і стандартів у взаємодії з органами публічної влади та на основі процедурних гарантій недопущення цензури.

Проте, сама по собі інституційна структура не визначає меж державного впливу. Саме на рівні закону закріплюються основи ліцензування, стандарти контенту, гарантії свободи слова та відповідальності, що становлять ядро державного регулювання медіа.

Як зазначалось вище, Закон України «Про медіа» [1] створює комплексну нормативну основу для державного контролю і нагляду в медіа-сфері, поєднуючи захист громадських інтересів із гарантіями редакційної незалежності. Відповідно до закону, Національна рада України з питань

телебачення і радіомовлення здійснює ліцензування медіа, контроль за дотриманням законодавства, перевірки діяльності суб'єктів та застосування санкцій у разі порушень. При цьому закон підкреслює принцип пропорційності та недискримінації, що обмежує можливість зловживання регуляторною функцією. Ліцензування передбачає, що будь-який медіа-суб'єкт повинен отримати дозвіл на мовлення чи поширення контенту, а правила його надання визначають чіткі процедури та критерії, зокрема фінансову спроможність, технічну готовність і дотримання стандартів змісту. Закон забезпечує баланс між регуляторною функцією держави і свободою слова, гарантуючи, що державний контроль не перетворюється на цензуру і не обмежує редакційну автономію медіа. Стандарти контенту, визначені законодавством, включають вимоги щодо об'єктивності, правдивості та етичності інформації, недопущення розпалювання ненависті чи дискримінації. Ці норми є обов'язковими, але водночас не втручаються у редакційні пріоритети і вибір тем, що забезпечує редакційну незалежність і професійну автономію журналістів.

Що стосується відповідальності, закон встановлює комплекс заходів: адміністративні (штрафи, припис про усунення порушення), ліцензійні (відкликання ліцензії або скасування реєстрації) та цифрові (видалення або блокування контенту в інтернет-середовищі). Це дозволяє державі оперативно реагувати на порушення законних вимог без необхідності втручання у редакційні рішення щодо щоденної політики подачі інформації. Експертні дослідження Ради Європи підкреслюють, що правова визначеність меж державного впливу є критичною для демократичного медіа-середовища, оскільки нечіткі або дублюючі норми створюють ризики селективного застосування заходів і підривають довіру до регулятора [2; 3; 5].

Таким чином, *правовий механізм* державного регулювання медіа в Україні визначає рамки, процедури та стандарти, які регулюють діяльність медіа-суб'єктів, і водночас гарантує баланс між регуляторною функцією держави та редакційною незалежністю, створюючи правове поле для

ефективної та демократичної взаємодії між владою і медіа. Інституційно-правовий механізм державного регулювання медіа-сфери України наведено у таблиці 1.

Таблиця 1. Інституційно-правовий механізм державного регулювання медіа-сфери України

Суб'єкти (інституційне забезпечення)	Правові механізми та інструментарій	Межі впливу
Центральні органи влади	<p>Ліцензування та реєстрація (надання права на мовлення та діяльність).</p> <p>Контроль (нагляд за дотриманням стандартів контенту та законодавства).</p> <p>Санкціонування (застосування адміністративних та цифрових заходів за порушення).</p> <p>Спільне регулювання, co-regulation (спільне з медіа-суб'єктами вироблення професійних стандартів).</p>	<p>Заборона втручання в редакційну політику.</p> <p>Неприпустимість цензури без законних підстав (напр. воєнний стан).</p> <p>Механізми co-regulation не повинні порушувати редакційну автономію.</p>
Органи місцевого самоврядування	<p>Офіційне оприлюднення (публікація нормативних актів через медіа-ресурси).</p> <p>Консультаційна підтримка (адміністративне сприяння діяльності локальних медіа).</p> <p>Інформування (забезпечення конституційного права громади на інформацію).</p>	<p>Відсутність повноважень щодо регулювання професійної діяльності журналістів.</p> <p>Заборона встановлювати власні стандарти контенту.</p> <p>Участь у co-regulation можлива лише як допоміжна ланка між центром та медіа.</p>
Медіа-суб'єкти (аудіовізуальні, онлайн-медіа, друковані видання)	<p>Редакційна незалежність (самостійне визначення інформаційного вектору).</p> <p>Саморегулювання (дотримання етичних кодексів - об'єктивність, правдивість).</p> <p>Активна участь у co-regulation (спільна розробка галузевих правил разом із державними органами).</p>	<p>Повний імунітет від зовнішнього втручання в редакційні процеси.</p> <p>Пріоритет редакційної автономії над рішеннями органів спільного регулювання.</p> <p>Обов'язковість виконання рішень регулятора виключно в межах закону.</p>

Джерело: складено автором

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Отже, державне регулювання медіа-сфери в контексті взаємодії органів публічної влади та ЗМІ розглядається не як сукупність ізольованих

управлінських впливів, а як багаторівнева система взаємодії суб'єктів публічної влади та медіа-середовища, що функціонує на основі чітко визначених законом повноважень, процедур і обмежень. Інституційне забезпечення цього процесу формують центральні органи державної влади, органи місцевого самоврядування та медіа-суб'єкти, кожен із яких виконує відмінні за змістом і повноваженнями функції. Їхня діяльність не є автономною, вона поєднується через правові норми, процедурні правила, спрямовані на забезпечення балансу між публічними інтересами, інформаційною безпекою та свободою слова. У цьому контексті особливого значення набуває розмежування між безпосереднім державним регулюванням і опосередкованими формами впливу, зокрема через механізми спільного регулювання (co-regulation), що інтегрують державні повноваження з ініціативами медіа-спільноти. Це дозволяє професійній медіа-спільноті брати безпосередню участь у виробленні галузевих стандартів, перетворюючи регуляторний процес на діалог між владою та ЗМІ. Такий підхід мінімізує ризики перетворення державного контролю на приховану цензуру, особливо у динамічному цифровому середовищі. Подальше вдосконалення інституційно-правового механізму має відбуватися шляхом оцифрування регуляторних процедур, посилення кіберзахисту інформаційних баз та розширення практики саморегулювання медіа. Це дозволить створити передбачуване та стабільне інформаційне середовище, де взаємодія органів публічної влади та ЗМІ базується на засадах підзвітності, відкритості та взаємної поваги до автономії суб'єктів.

Література

1. Про медіа: закон України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text>
2. Opinion of the Directorate general human rights and rule of law, information society and action against crime Directorate, Information Society

Department on The Law «On Media» of Ukraine. 2023. URL : <https://rm.coe.int/dgi-2023-03-ukraine-tp-law-on-media-2751-9297-4855-1-2753-6081-2551-1/1680aa72df>

3. Council of Europe Project «Safeguarding Freedom of Expression and Freedom of Media in Ukraine» (SFEM-UA). 2025. URL : <https://rm.coe.int/lex-01-ukraine-legalopinion-medialaw-amendments-to-certain-laws-on-med/1680b3f154>

4. Co-Regulation of the Media in Europe. 2003. URL : <https://rm.coe.int/16807834a7>

5. A Balancing Act: EU Media Regulation, Co-Regulation and Self-Regulation in the Digital Age. Media and Journalism Research Center. 2024. URL : <https://journalismresearch.org/2024/05/a-balancing-act-eu-media-regulation-co-regulation-and-self-regulation-in-the-digital-age/>

6. Alvaro Oleart and Luis Bouza García. From self to co-regulation in the EU's approach to disinformation: The framing power of Big Tech business lobbies in the lead to the Digital Services Act. *International Review of Public Policy*. 2025. URL : <https://journals.openedition.org/irpp/5395>

7. Карапетян О.О. Законодавче забезпечення свободи слова в цифрову епоху: український контекст і напрями вдосконалення. *KELM (Knowledge, Education, Law, Management)*. 2025. № 2(70). URL : <https://kelmczasopisma.com/ua/viewpdf/13341>

8. Про місцеве самоврядування в Україні : закон України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>

9. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності : закон України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15#Text>

10. Про доступ до публічної інформації : закон України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>

11. Ярема О.Г., Лепіш Н.Я. Роль органів місцевого самоврядування у системі публічної влади як суб'єктів, які реалізують інтереси населення в

умовах воєнного стану. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. Випуск № 06, 2025, частина 2. URL : <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/12/91.pdf>

12. Т.Костецька. Інформаційно-комунікаційні чинники функціонування системи місцевого самоврядування в умовах воєнного стану. *Право України*. 2024. № 6. URL : https://pravoua.com.ua/storage/files/magazines/files/article-pravo_2024_6-s4.pdf

References

1. Verkhovna Rada of Ukraine (2022), Law of Ukraine “On Media”, Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text> (Accessed 15 Jan 2026).

2. Council of Europe (2023), “Opinion of the Directorate General Human Rights and Rule of Law on The Law ‘On Media’ of Ukraine”, Available at: <https://rm.coe.int/dgi-2023-03-ukraine-tp-law-on-media-2751-9297-4855-1-2753-6081-2551-1/1680aa72df> (Accessed 15 Jan 2026).

3. Council of Europe Project SFEM-UA (2025), “Safeguarding Freedom of Expression and Freedom of Media in Ukraine”, Available at: <https://rm.coe.int/lex-01-ukraine-legalopinion-medialaw-amendments-to-certain-laws-on-med/1680b3f154>

4. Council of Europe (2003), “Co-Regulation of the Media in Europe”, Available at: <https://rm.coe.int/16807834a7> (Accessed 15 Jan 2026).

5. Media and Journalism Research Center (2024), “A Balancing Act: EU Media Regulation, Co-Regulation and Self-Regulation in the Digital Age”, Available at: <https://journalismresearch.org/2024/05/a-balancing-act-eu-media-regulation-co-regulation-and-self-regulation-in-the-digital-age/> (Accessed 15 Jan 2026).

6. Oleart, A. and García, L. B. (2025), “From self to co-regulation in the EU’s approach to disinformation: The framing power of Big Tech business lobbies

in the lead to the Digital Services Act”, International Review of Public Policy, Available at: <https://journals.openedition.org/irpp/5395> (Accessed 15 Jan 2026).

7. Karapetian, O. O. (2025), “Legislative support for freedom of speech in the digital age: Ukrainian context and directions for improvement”, KELM (Knowledge, Education, Law, Management), vol. 2(70), Available at: <https://kelmczasopisma.com/ua/viewpdf/13341> (Accessed 15 Jan 2026).

8. Verkhovna Rada of Ukraine (1997), Law of Ukraine “On Local Self-Government in Ukraine”, Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> (Accessed 15 Jan 2026).

9. Verkhovna Rada of Ukraine (2003), Law of Ukraine “On the Principles of State Regulatory Policy in the Sphere of Economic Activity”, Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15#Text> (Accessed 15 Jan 2026).

10. Verkhovna Rada of Ukraine (2011), Law of Ukraine “On Access to Public Information”, Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>

11. Yarema, O. H. and Lepish, N. Ya. (2025), “The role of local self-government bodies in the system of public authority as subjects implementing the interests of the population under martial law”, Analytical and Comparative Jurisprudence, Vol. 6, no. 2, Available at: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/12/91.pdf> (Accessed 15 Jan 2026).

12. Kostetska, T. (2024), “Information and communication factors of the functioning of the local self-government system under martial law”, Law of Ukraine, vol. 6, Available at: https://pravoua.com.ua/storage/files/magazines/files/article-pravo_2024_6-s4.pdf (Accessed 15 Jan 2026).

Отримано редакцією журналу / Received: 26.01.26

Прорецензовано / Revised: 01.02.26

Схвалено до друку / Accepted: 19.02.26